

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12Csp/89/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118206866
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4118206866.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu : Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej: R. V., nar. X.X.XXXX, bytom H., F. XXX/X, zast.: B. V., nar. X.X.XXXX, bytom H., F. XXX/X, o zaplatenie 751,01 eura s príslušenstvom, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 449,52 eura s 5,05 % - ným úrokom z omeškania ročne od 1.9.2015 do zaplatenia, s tým, že súd povoľuje žalovanej dlžnú sumu splácať v splátkach po 60 eur mesačne a to vždy do 28 - dňa v mesiaci, počnúc prvou splátkou v mesiaci september 2019 až do zaplatenia, pod stratou výhody splátok.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietla.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca - pôvodne VÚB, a.s. sa žalobou doručenou súdu dňa 7.6.2018 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 751,01 eura s príslušenstvom ako aj náhrady trov konania, čo odôvodnil tým, že uzatvoril so žalovanou dňa 18.3.2014 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 800 eur, ktorú sa zaviazala splatiť 60 mesačnými splátkami po 24,95 eura. Žalovaná svoju povinnosť nedodržala, uhradila sumu 350,48 eura.

2. Okresný súd Nitra vo veci vydal dňa 25.9.2018 platobný rozkaz č.k. 12Csp/89/2018-35, proti ktorému podala žalovaná odpor, neuznala pohľadávku žalobcu, žiadala, aby súd zmluvu preskúmal, úver je bezúročný a bez poplatkov. Platobný rozkaz bol zrušený s poukazom na ustanovenia § 267 CSP. Pohľadávka voči žalovanej bola pôvodným žalobcom postúpená na spoločnosť Intrum Slovakia, s r.o. a súd uznesením sp.zn. 12Csp/89/2018 zo dňa 11.3.2019 pripustil zmenu na strane žalobcu.

3. Súd vo veci pojednával v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovanej, vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne žalovanej, oboznámením sa s obsahom spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

4. Právny predchodca žalobcu VÚB, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako spotrebiteľ uzatvorili dňa 18.3.2014 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá suma vo výške 800 eur, ktorú sa zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach po 24,95 eura, úrok bol dohodnutý vo výške 32 % ročne, RPMN vo výške 32 %, celkové náklady boli 697 eur, priemerná RPMN bola 46,30 %, termín konečnej splatnosti bol 03/2019, celková suma pôžičky bola 1.497 eur. Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky.

Žalovaná nesplácala úver riadne a včas v zmysle dohodnutého splátkového kalendára, upomienkou zo dňa 27.6.2015 bola vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy a zároveň upozornená na možnosť zosplatenia. Právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru listom zo dňa 26.8.2015.

Pohľadávka voči žalovanej bola postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 24.9.2018.

Žalobca si v tomto konaní uplatňuje od žalovanej zaplatenie sumy 751,01 eura, žalovaná právnomu predchodcovi žalobcu uhradila sumu 350,48 eura, zmluvnú pokutu si žalobca neuplatňuje.

5.Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právne formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z meškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 1 odsek 2 zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

6.Súd preskúmal uzavretú zmluvu a zistil, že žalovaná spísala u právneho predchodcu žalobcu žiadosť a zmluvu o poskytnutie pôžičky č. 1316024, ktorou žiadala aby jej právny predchodca žalobcu poskytol pôžičku v sume 800 eur, ktorú by splácala v 60 mesačných splátkach. Zmluva mala nasledovné podmienky: pôžička 800 eur, celková suma pôžičky 1.497 eur, celkové náklady spotrebiteľa 697 eur, splátka 24,95 eura, počet splátok 60, ročná úroková sadzba 32%, RPMN 32%, priemerná hodnota RPMN 46,30%, termín konečnej splatnosti 03/2019. Podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa v čase vzniku zmluvy upravoval zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tento za spotrebiteľský úver označuje dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky úveru alebo v inej právnej forme a za zmluvu o spotrebiteľskom úvere zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským

úverom. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Na právny vzťah súd aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, pretože zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca vystupuje ako podnikateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa a nemohol ovplyvniť obsah zmluvy, ani obsah všeobecných podmienok.

7.V danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovanou a z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná sčasti dôvodne, pretože medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke, ktorú si súd vyhodnotil ako spotrebiteľský úver v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V zmysle tejto riadne a platne uzatvorenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej sumu 800 eur, pričom žalovaná zaplatila sumu 350,48 eura a súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 449,52 eura, čo je rozdiel medzi poskytnutým úverom a jeho zaplatenou časťou, nakoľko úver súd vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov. Pohľadávka bola platne postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok a preto je žalobca v konaní aktívne legitimovaným na podanie žaloby. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 449,52 eura s 5,05 % - ným úrokom z omeškania ročne od 1.9.2015 do zaplatenia, pričom výška úroku z omeškania je v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., podľa ktorého je výška úrokov z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba určená ECB, ktorá bola v období od 1.9.2015 vo výške 0,05 % ročne. Počiatok omeškania je deň nasledujúci po dni vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru. Zástupkyňa žalovanej požiadala o možnosť splácania dlžnej sumy v splátkach po 20 eur, čo odôvodnila tým, že žalovaná je invalidná dôchodkyňa, poberá invalidný dôchodok 450 eur, okrem toho je zamestnaná s príjmom 450 eur. Jej výdavky sú nájomné 160 eur, elektrina, plyn - 33 eur, telefón 20 eur, hypotekárny úver 372 eur, pôžička z Prima banky 130 eur, zostane jej 186 eur. Okrem toho rieši splácanie úveru s Poštovou bankou, ďalší spor s Intrum Slovakia. Súd povolil žalovanej splácať dlžnú sumu v splátkach po 60 eur mesačne s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 4 CSP, splátku vo výške 20 eur súd považoval za neprimerane nízku s poukazom na príjem žalovanej, avšak s poukazom na jej preukázané výdavky jej povolil splácať priznanú sumu v splátkach, k splateniu by malo dôjsť takýmito splátkami do 8 mesiacov.

8.K odôvodneniu rozhodnutia prečo súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov súd uvádza nasledovné: Súd nepriznal žalobcovi nárok na úroky, pretože dohodnuté úroky z úveru sú v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa zverejnených priemerných úrokových sadzieb na webovom sídle Národnej banky SR úroková miera úverov poskytovaných pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období 03/2014 pri spotrebiteľských úveroch pre domácnosti činila hodnotu 12,80 % pri úveroch od 1 do 5 rokov. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 32%. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, 3Cdo/173/2003, z ktorých jednoznačne vyplýva, že pokiaľ výška zmluvných úrokov prevýši priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100%, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, t. j. dojednaná výška zmluvných úrokov je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). V zmluve nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru (obligatórna náležitosť zmluvy). Pretože z číselného vyjadrenia 03/2019 nie je možné vyvodiť konečnú splatnosť úveru, teda presný deň splatnosti úveru. Zmluva obsahuje nesprávnu informáciu o RPMN (je vyjadrená 32 %) čo je zrejme na prvý pohľad, keďže tento údaj je zhodný s výškou ročnej úrokovej sadzby. Avšak v RPMN musia byť zahrnuté jednorazové a iné poplatky, ktoré žalovaný v súvislosti s úverovým vzťahom účtuje. Súd považoval dojednanie úroku vo výške 32 % ročne za rozpor s dobrými mravmi. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etickou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti. K problematike dobrých mravov sa vo svojej rozhodovacej činnosti

vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, keď vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/173/2003 uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska spoločnosti prevládajúcich morálnych zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúce určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenia § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu platnosť, upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy a to na základe všeobecných pravidiel morálnej tolerance a morálneho charakteru konajúcich. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Krajský súd v Prešove, v právnej veci sp. zn. 3Co/114/2014, v ktorom sa vyjadril aj k výške zmluvných úrokov: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto súd nepriznal žalobcovi žiadané úroky vo výške 32 %. Pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať. Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, dohodnutá úroková miera medzi stranami konania činila výšku 32% čo je niekoľkonásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko každá z nich mala vo veci úspech len čiastočný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.